

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

Társszervezők:
Katedra szerkesztősége

A verseny fő támogatói:
a Szlovák Köztársaság Oktatási
Minisztériuma, Lilium Aurum
Könyv- és Lapkiadó és Dunaszer-
dahely Város Önkormányzata

Realizované s finančnou podporou Fondu
na podporu kultúry národnostných menšín

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

ÚTMUTATÓ A KATEDRA-VERSENYEKHEZ

Fontos tudnivalók

Felhívjuk a pedagógusok figyelmét, hogy a 2019/2020-as tanévben a Katedra Alapítvány a következő versenyeket hirdeti meg:

KATEDRA MATEMATIKAVESENY az alapiskolák felső tagozata számára, tanulónként 7 €, azonosítószám (variabilný symbol): 2020001

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY az alapiskolák felső tagozata számára, a csapatverseny csapatonként 10 €, azonosítószám (variabilný symbol): 2020002

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY az alapiskolák felső tagozata számára, a csapatverseny csapatonként 10 €, azonosítószám (variabilný symbol): 2020003

KATEDRA IRODALOMVERSENY az alapiskolák felső tagozata számára, a csapatverseny csapatonként 10 €, azonosítószám (variabilný symbol): 2020004

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ az alapiskolák felső tagozata számára, a csapatverseny csapatonként 10 €, azonosítószám (variabilný symbol): 2020009

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY az alapiskolák alsó tagozata számára, a csapatverseny csapatonként 10 €, azonosítószám (variabilný symbol): 2020005

Kérjük a verseny(ek)be bekapcsolódó pedagógusokat és tanulókat, hogy minden esetben figyelmesen olvassák el az adott verseny utasításait, ugyanis ott találnak részletes információt és útmutatást.

A Katedra-versenyek fő szervezője a Katedra Alapítvány
Társszervezők: Katedra szerkesztősége

A nevezési és regisztrációs összeget az alapítvány címére vagy folyószámlájára kérjük befizetni:

Nadácia Katedra
Palác Duna Palota
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda.
A számlaszám:
Unicredit Bank Slovakia a. s.,
IBAN: SK21 1111 0000 0010 1476 9018

A csapatok/tanulók nevezési díja mellett a versenyszervezőnél minden tantárgyra külön **regisztrálni is kell**. A regisztrációs díj (15 €) fejében egész éves Katedra-előfizetésben is részesülnek a regisztrálók. A csapatversenyek esetén az illeték térítések az iskola és a tantárgy nevét kérjük feltüntetni (pl. Dunaszerdahelyi Alapiskola, földrajz), a matematika regisztrációs módját a versenyleírásnál találják. A lapelőfizetés elindítása a regisztrációs díj befizetésének időpontjától függ.

Kérjük, hogy a befizetésnél feltétlenül alkalmazzák az adott versenyhez tartozó azonosítószámot, ezt a csekken is tüntessék fel. A befizetésről szóló igazolást **az adott verseny szervezőinek** küldjék el postai úton vagy elektronikusan.

A nevezési és regisztrációs díj beküldésének határideje:
az 1. forduló beküldése

A Katedra-versenyek a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala, a Szlovák Otatásügyi Minisztérium, valamint a Lilium Aurum Könyv- és Lapkiadó kft. támogatását élvezik, és szerepelnek a hivatal pedagógia-szervezési útmutatójában is (Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2019/2020).

„Realizované s finančnou podporou Fondu pre podporu kultúry národnostných menšín.”

KATEDRA MATEMATIKAVESENY

ROVATVEZETŐ: RNDR. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2020001

Tisztelt Kollégák, kedves Gyerekek!

Matematikaversenyünk jubileumi, **huszonötödik** évfolyamát kezdtük el. A levelező részt négyfordulósra tervezzük, és a korcsoportok a matematikai olimpia korcsoportbeosztásához igazodnak: a nyolcosztályos gimnáziumok primósai a hatodikosokkal, a secundósai a hetedikesekkel, tertiásai a nyolcadikosokkal, quartásai pedig a kilencedike-

sekkel kerülnek egy csoportba. (Értelemszerűen: a quinta diákjai nem vehetnek részt a versenyen.) A nyolcosztályos gimnáziumok diákjainak nevezésénél a felkészítő tanárok az évfolyamnak megfelelő alapiskolás évfolyamot tüntessék fel!

A feladatok sorszámozásán nem változtatunk. A kódszámban a római szám a forduló sorszámát jelöli, az ezt követő arab szám vagy számcsoport azt, hogy a feladat há-

nyadikosoknak szól, a végén álló arab szám pedig a feladat sorszáma. A III-56-1. kódszám tehát azt jelenti, hogy ez a III. forduló 1. feladata az ötödikesek és hatodikosok számára.

A nevezési díj **nem változik**. Tanulónként továbbra is 7 euró lesz a levelező rész nevezési díja, amit 2019. október 25-ig kell befizetni postai csekken a Katedra Alapítvány címére (Nadácia Katedra, Duna Palota/Palác Duna, Galantská cesta 658/2F, I. posch., č. 5, 929 01 Dunajská Streda) vagy az alapítvány számlaszámára:

č. ú.: 1014769018/1111, Unicredit Banka

IBAN: SK21 1111 0000 0010 1476 9018

Tüntessék fel a Katedra Matematikaverseny azonosító számát is (variabilný symbol): **2020001!**

A regisztrációs díj befizetése ugyanúgy történik, mint tavaly. A feladatsorokhoz idén is csak a Katedra folyóiratból lehet hozzájutni, a honlapon csak a beküldési határidő után jelennek meg a feladatok. A felkészítő tanárok **15 euróval** támogatják a saját versenyüket, ezért cserében **ingyen kapják meg** a 2019/2020-as tanévben a Katedra folyóiratot. Ahogy tavaly, úgy idén ugyanabban a tantárgyi versenyben több felkészítő tanár esetén is elegendő csak **egy pedagógusnak regisztrálnia**. Vagyis: pl., ha egy iskolából a matematikaversenyre három pedagógus tanítványait nevezik be, valamennyien ugyanazzal a regisztrációs számmal küldik el a megoldásaikat, de a lapot csak annak a pedagógusnak a címére küldjük el, aki regisztrált. Nagyobb iskolákban az is megoldást jelenthet, ha a matematikatanárokat tömörítő módszertani csoport (tantárgybizottság) regisztrál. A lapot – természetesen – csak a regisztrációs díj befizetése után fogják kézbesíteni, ezért lenne fontos, hogy a felkészítő tanárok minél hamarabb regisztráljanak. Ez elsősorban azoknak lehet fontos, akik tavaly még nem jutottak hozzá a Katedra számaihoz, tehát ebben a tanévben újonnan regisztrálnak. A tavaly már regisztrált felkészítő tanárok a Katedra első két-három számát meg fogják kapni; a továbbiakat viszont csak akkor kézbesítjük, ha idén újra befizetik a regisztrációs díjat.

A nevezéseket ezúttal se a feladatjavítók postacímére, hanem a versenyszervező e-mail-címére (horvath.geza@slovanet.sk) szíveskedjenek küldeni. A nevezés módja: A felkészítő tanárok legkésőbb **2019. október 25-ig** jelezzék a versenyszervezőnek (horvath.geza@slovanet.sk) e-mailben a nevezési szándékukat. Elég egyetlen mondat. Például: „Be szeretném nevezni a tanítványaimat a matematikaversenybe. Nagy János felkészítő tanár, Bolyai János Alapiskola, Felsőkenderes.” Az e-mail-t arról a címről küldjük, ahová a választ várják majd a versenyszervezőtől. Ugyanabból az iskolából több felkészítő tanár is jelentkezhet ugyanarról a címről, de annak sincs semmi akadálya, hogy valamennyien külön-külön jelentkezzenek. A versenyszervező a válaszhoz csatolva küldi majd el a Nevezési ívet. Ezt számítógépen kitöltve, elektronikus úton kell visszajuttatni a versenyszervezőnek. (Tehát: a kézzel kitöltött, klasszikus úton postára adott nevezéseket nem fogadjuk el.) A nevezéssel együtt

vagy egy külön e-mailben (**legkésőbb 2019. október 25-ig**) küldjük el a befizetést igazoló csekk vagy bankszámlakivonat szkennelt képét! Figyelmeztetés a felkészítő tanárok részére: amíg a versenyszervező nem kapja meg a szabályosan kitöltött Nevezési ívet és a befizetést igazoló csekk vagy bankszámlakivonat szkennelt képét tartalmazó e-mailt, a versenyző(k) neve nem kerül fel a pontozólapra. (Megj.: A több tantárgyi versenyre is nevező iskolák minden versenyre külön-külön küldjük el a nevezési díjat!)

Ebben a tanévben is szervezünk **elődöntőt (elődöntőket)**. Az elődöntő és a 2018/2019-es országos döntő eredményei alapján kerülnek be a versenyzők a döntőbe, ahol a nevezési díj az eddigiekhez hasonlóan tanulónként 6 euró lesz, de ha a kísérő tanár vállal teremügyeletet vagy feladatjavítást, akkor ez az összeg tanulónként 4 euróra csökken.

A feladatlapok kidolgozásának formája semmit sem változik: A megoldásokat A4-es papírlapon kell beküldeni. Egy forduló valamennyi feladatának megoldása ugyanarra a papírlapra kerülhet, és a lapnak mindkét oldalára lehet dolgozni. A versenyző minden alkalommal tüntesse fel a jobb felső sarokban (olvashatóan, lehetőleg nyomtatott betűkkel!) a nevét, az osztályt, a felkészítő tanár nevét, az iskola nevét, címét és irányítószámát. Ajánlatos ugyanazon iskola ugyanazon kategóriába tartozó tanulóinak megoldásait egyetlen borítékban küldeni. A megoldásokat postai úton (tehát **nem e-mailben!**) kell a feladatjavítók címére eljuttatni.

A megoldásokat ebben a tanévben is az 5–6. osztályosok más címre küldik, mint a 7–8–9. osztályosok. Az 5–6. osztály versenyzői (és a nyolcosztályos gimnáziumok primósai) továbbra is **PaedDr. Kiss Szilvia** címére (*Ul. Sv. Juraja 4, 929 01 Dunajská Streda*), a 7–8–9. osztályosok (és a nyolcosztályos gimnáziumok secundós, tertiásai és quartásai) viszont **Bajcsi Barnabás** címére (*ZŠ s VJM Sokolce, Hlavná 27, 946 17 Sokolce*) küldjük a megoldásukat!

A rugalmasabb kapcsolattartás érdekében közöljük a javító pedagógusok e-mail-címét is: **Kiss Szilvia**:

kiszi@post.sk, **Bajcsi Barnabás**: bajcsibarnus@freemail.hu

Ahogy ezt már az előző években is elmondtuk: a tanári-szülői segítség ezúttal sem tilos, de formáját és mértékét annak tudatában kell megválasztani, hogy a verseny elődöntővel és zárt rendszerű fordulóval ér véget, ahová a tanulók nem hozzák magukkal a levelező részben szerzett pontjait. Az országos elődöntőbe jutáshoz azonban jó eredményt kell elérni a levelező részben. Ezért előfordulhat, hogy a túl sok segítséget igénybe vevő tanulók olyanokat ütnek el az országos elődöntőbe jutástól, akik náluk jobban szerepelnének.

Felkérjük kedves kollégáinkat, hogy küldjenek érdekes (lehetőleg saját ötletből született) feladatokat versenyünk részére. Ezekhez szíveskedjenek szerzői megoldást is mellékelni! A kitűzésre szánt feladatokat az alábbi címre várjuk: **RNDr. Horváth Géza, Sládkovičova 5, 937 01 Želiezovce**, vagy (e-mail): horvath.geza@slovanet.sk

AZ ELSŐ FORDULÓ FELADATAI

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2019. OKTÓBER 25.

(HORVÁTH GÉZA (ZSELÍZ) [H. G.] ÉS PÓCSIK BÉLA (NYITRACSEHI) [P. B.] FELADATAI)

V-VI. OSZTÁLY

I-5-1. feladat: Legkevesebb hány lóugrással juthatunk el a sakktabla A mezőjéből a B mezőjébe, ha nem léphetünk rá a szürkével jelölt mezőkre? Írd le az útvonalat! [H. G.]

							B
A							

I-56-2. feladat: Az alábbi összeadásban az egyforma betűk egyenlő számjegyeket, a különbözők különböző számjegyeket jelölnek. Keresd meg a betűk jelentését! [H. G.]

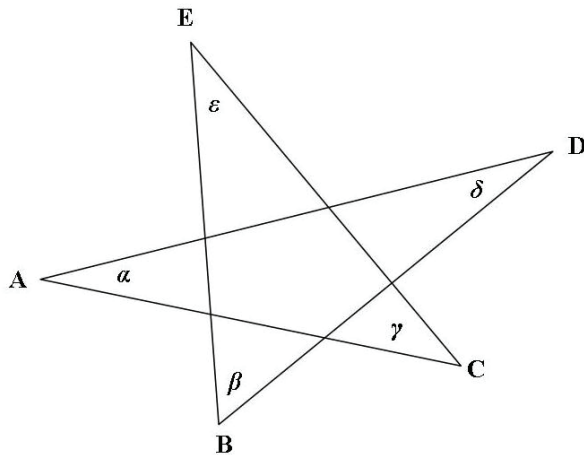
$$\begin{array}{r} \text{A B C} \\ + \quad \text{C B B} \\ + \quad \text{B C C} \\ \hline 2019 \end{array}$$

I-56-3. feladat: Angéla leírta az összes olyan háromjegyű természetes számot, amelyben a számjegyek szorzata 12, Bence pedig azokat a háromjegyű számokat kereste meg, amelyekben a számjegyek szorzata 32. Melyikük írt le több számot? Mennyit? [H. G.]

I-6-4. feladat: Hány oldalas az a könyv, amely oldalainak megszámozásához pontosan 2019 darab számjegyet használtak fel? [H. G.]

VII—VIII—IX. OSZTÁLY

I-78-1. feladat: Hány fok az $\alpha + \beta + \gamma + \delta + \varepsilon$ szögek összege az ötágú csillagban? [P. B.]

I-789-2. feladat: A KATEDRA szó egy olyan hétjegyű számot jelöl, amelyben az egyforma betűknek egyenlő számjegyek, a különbözőeknek különböző számjegyek felelnek meg. Keresd meg a KATEDRA számnak megfelelő legnagyobb, 36-tal osztható számot, ha a mássalhangzók helyén páratlan, a magánhangzók helyén páros számjegyeknek kell állniuk! [H. G.]

I-789-3. feladat: A tanár felírt a táblára egy 50 000-nél kisebb természetes számot. Az első tanuló szerint ez a szám osztható 2-vel, a második szerint 3-mal, a harmadik szerint 4-gyel, ..., a tizenkettedik szerint 13-mal. A tanulók állításából két egymást követő hamis volt. Milyen számot írt fel a tanár a táblára? [P. B.]

I-9-4. feladat: Hat egybevágó kockából kétféleképpen riaszthatunk össze egy tömör téglatestet. A négyzetes oszlop formájú felszíne 196 cm^2 -rel nagyobb, mint a másiké. Hány cm^3 a téglatesteket alkotó 1 kis kocka térfogata? [H. G.]

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2020002

Tisztelt Kollégák, Kedves Diákok!

A Katedra Vámbéry Ármin Földrajzverseny a 2019/2020-as tanévben is megrendezésre kerül. A verseny lebonyolítása a tavalyi versenyszervezés szerint zajlik majd. A levelező forduló száma négy, fordulónként azonban hat kérdés kerül megoldásra. Minden fordulóban szerepelnek majd kérdések Vámbéry Ármin életére, műveire és az utazásai során bejárt területekre vonatkozóan, valamint minden forduló egyik kérdése Nagy-Magyarország területeihez kapcsolódik. Ez a térség az idei évben Magyarország lesz. Az idei évben minden forduló hatodik kérdése azon mai országok egyikével foglalkozik, melyek Vámbéry egykori útvonala mentén fekszenek. A 2019/2020-as tanév folyamán ez az ország Afganisztán lesz.

A levelező fordulók feladatai, ahogy Vámbéry Ármin életét egyre jobban megismerjük, úgy válnak a feladatok nehezebbé, a megoldások igényesebbé a kidolgozásra, minek értelmében az alacsonyabb évfolyamok diákjaiból összeállított, vagy teljesen új csapatok ugyanolyan eséllyel indulnak a versenynek, mint tapasztaltabb riválisai. A felkészüléshez Vámbéry Ármin: Küzdelmeim, Közép Ázsiai utazás, Keleti életképek c. műveit, földrajzi atlaszt és az internet szabad tárházát ajánlom. A négyfordulós levelező versenyt az országos döntő zárja idén is, melyre a 10 legjobb csapat kap meghívást. A regisztráció és a jelentkezés az előző évekhez hasonlóan zajlik. Háromfős, felső tagozatosokból – vagy nyolcosztályos gimnázium 1-4. évfolyamán tanuló diákokból álló – csapatok jelentkezését várjuk. Egy iskolát több csapat is képviselhet, azonban a döntőn iskolánként legfeljebb egy csapat vehet részt (pontegyenlőség esetén a felkészítő tanár választja ki, melyik csapata küzd tovább). A versenybe való benevezés feltételeként, minden csapatnak 10 € nevezési díjat kell be-

fizetnie. A felkészítő tanároknak pedig nem névre szólóan, hanem tantárgyra kell 15 € regisztrációs illetéket kifizetniük, melynek fejében egész éves folyóirat-előfizetésben részesülnek. Így iskolánként a földrajz tantárgyat csak egyszer kell regisztrálni, függetlenül attól, hány csapatot indítanak. A regisztrációs folyamat részletezését az általános tájékoztatóban olvashatjuk (Útmutató a Katedra-versenyekhez). A nevezési és regisztrációs díj összegét a Katedra Alapítvány címére vagy számlájára kérjük befizetni:

- Nadácia Katedra
Palác Duna Palota, Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
- A számlaszám:
1014769018/1111 Unicredit Bank Slovakia a.s.
IBAN SK2111110000001014769018
- A Katedra Vámbéry Ármin Földrajzverseny azonosító száma (variabilný symbol): 2020002
- A jelentkezési lap beküldésének, valamint a nevezési és regisztrációs díjak befizetésének határideje: 2019. október 20.
- Kérjük, hogy a befizetett összeget igazoló szelvény másolatát a fent megadott e-mail címre (vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com) küldjék a csapatok.

A megoldásokat postai úton vagy elektronikus formában küldjék az alábbi címek valamelyikére:

- vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com
- Tóth Tibor, Rákócziho 36/34, 945 01 Komárno (a borítékra írják rá: Vámbéry Ármin Földrajzverseny)

A megoldások mellé minden fordulóban tüntessék fel a csapat nevét, a csapattagok nevét, a felkészítő tanár nevét és elérhetőségeit (telefon, e-mail), az iskola nevét és címét, hogy megelőzzünk mindennemű keveredést.

Tóth Tibor, versenyszervező

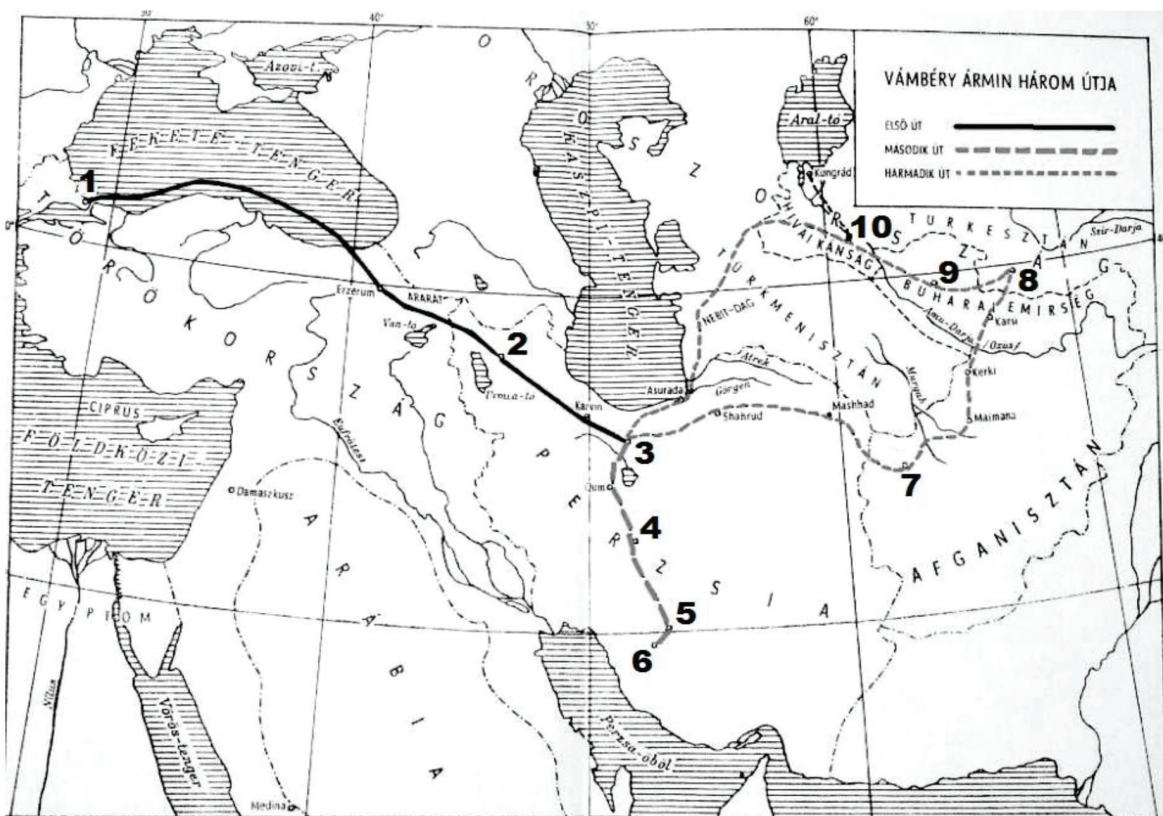
A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: I.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	

Az első fordulóban Vámbéry Ármin életével és utazásaival kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a *Küzdelmeim* című művét, valamint a *Keleti életképek étkezés és a Közép-Ázsiai utazás* című műve előszavát ajánlom irodalomként. A Magyarország-hoz kapcsolódó feladat megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak.

1. Pótold a hiányzó szövegrészeket Vámbéry Ármin életével kapcsolatosan!

- a) „Én -ben születtem, Magyarországon, Duna-Szerdahely , mely a legnagyobb szigeteinek egyikén fekszik.”
- b) „Később a egymás közötti viszonyai keltének bennem érdeket; és így teljességgel nem meglepő, hogy a nosce te ipsum –féle ismeretes közmondást magamra alkalmazván, figyelmemet mindenek felett saját rokonságaira és fordítám.”
- c) „Arra törekedtem ugyan, a mennyiben a és régibb foglalkozásaim természete megengedék, hogy semmi és statisztikai tárgy ne kerülje el figyelmemet; mindamellett azonban fürkészeitem eredményeit kell utazásom fő tekintenem.”
- d) „Legelőször is mentem. Több éves lakás házaknál, és a török iskolák és gyakori látogatása csakhamar törökké, sőt alakítanak át. Nyelvészeti fürkészéseim tovább készítették felé; s midőn csakugyan eltökélt szándékom lón Közép-Ázsiába utazni, tanácsosnak hívéim megtartani az efendi szerepét, és Keletet keleti ember képében látogatni meg.”

2. Állapítsd meg a számok helyén lévő települések neveit, melyek Vámbéry Ármin utazásának állomásai voltak!

3. Keressétek meg és rendeljétek Vámbéry Ármin műveit a meghatározásokhoz! A művekhez a megjelenés dátumát is írjátok hozzá!

- Izambulban kiadott első műve
- Egy mesebeli csodás lény szerepel a mű címében
- Egy vallás helyzetét mutatja be korában
- Élete sanyarú történetét nagy részletességgel meséli el
- Ezen műve halála után jelent meg kéziratai alapján, címében nemzete születésének helyére utal
- A távoli Közép-Ázsia területének történetét meséli el a legrégibb időktől
- A második keleti út alkalmával tett élményeit meséli el részletesen
- A Kelet népét mutatja be könyvében

- A baklava egy zsiradék és cukor áztatva készült k - l
- Perzsiában az európaiak számára az étkek nagyon ízletesek a - e
- Bor és más szeszes italok igen gyakran szerepelnek az asztalon étkezéskor c - b
- Az étkezések csendben, beszélgetés nélkül zajlanak és ritkán tartanak tovább fél óránál a - e
- Általában kecskehúst, ritkább esetben marhahúst esznek r - b

4. Döntsetek el az alábbi keleti étkezésre vonatkozó megállapításokról, hogy igazak-e vagy hamisak! A helyes válaszok betűjeleit folyamatosan összeolvasva egy étel nevét kapjátok. Magyarázzátok meg, mit jelent!

- Jemek csikti* szavakkal jelzik a török házak tagjainak az étkezés kezdetét I - H s - m
- Az ételsorok száma egy étkezés alkalmával 4 és 16 között változik i - e
- Nem használnak étkezéskor szűrő- és vágószerszámokat, mert véteknek tartják az Isten ajándékát velük felaprítani s - z

5. Jellemezzétek Afganisztánt a következők alapján!

- államforma
- főváros
- terület nagysága
- lakosság száma
- határai (természetes határok és szomszédos államok)

6. Készítsetek el Magyarország politikai térképét, melyen feltüntetitek határait a szomszédos országokkal és adminisztratív felosztását!

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ANGYAL LÁSZLÓ, tortenelem.katedra@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2020003

Tisztelt kollégák, kedves diákok!

A Katedra folyóirat a 2019/20-as tanévben is meghirdeti a történelemversenyt, melynek témája *A második világháború története, Magyarország a második világháborúban*. Az idei verseny témáját a kedves kollégák visszajelzései alapján állítottam fel. Ebben a versenyfolyamban 4 fordulóból áll a levelezős rész. Az idén is rövid korszakot ölel fel a verseny témája, ezért ez kiváló alkalmat nyújt arra, hogy részletesebben is megismerkedjünk Magyarország történetével a 20. század mozgalmas éveiben, valamint a század meghatározó eseményével, a világháborúval. Természetesen az sem maradhatott ki a feladatok sorából, hogyan alakult Magyarország sorsa ebben az időszakban.

A történelemverseny koordinálásának feladatait ebben az évben is Angyal László végzi.

A versenybe háromfős alapiskolás csapatok jelentkezését várjuk. Egy iskola több csapata is bekapcsolódhat a versenybe, de a döntőben iskolánként csak egy csapat vehet részt (pontegyenlőség esetén egy iskolai forduló keretén belül döntsenek a döntőben résztvevő csapatról). A nevezési díj **10 euró** csapatonként, amelyet **2019. október 20-ig** kérünk befizetni postai utalványon a Katedra Alapítvány címére (Nadácia Katedra, Palác Duna Palota, Galantská cesta 658/2F, 929 01 Dunajská Streda) vagy az alapítvány számlaszámára: 1014769018/1111 Unicredit Bank (IBAN SK2111110000001014769018).

A Katedra Történelemverseny azonosító kódja (variabilný symbol): **2020003**. Kérjük, hogy a befizetett összeget igazoló szelvény másolatát az 1. forduló megoldásaihoz szíveskedjenek csatolni a csapatok.

A csapatok nevezési díja mellett minden tantárgyra regisztrálni kell. A tantárgyak regisztrációs díja **15 euró**. A regisztrációs díj (15 €) fejében egész éves Katedra-előfizetésben is részesülnek a regisztrálók. A csapatversenyek esetén az il-

leték térítésekor az iskola és a tantárgy nevét kérjük feltüntetni. A lapelőfizetés elindítása a regisztrációs díj befizetésének időpontjától függ.

A megoldásokat **elektronikus formában** várjuk az alábbi címre: **tortenelem.katedra@gmail.com**

Megkérek minden csapatot, hogy szkennelt formában (olvashatóan) küldje el a megadott elektronikus címre az egyes fordulók megoldásait az adatokkal együtt. Amennyiben **egyáltalán** nincs lehetőség az elektronikus küldésre, postai úton is beküldheti a következő címre:

Angyal László, Belina 4, 98601 Filakovo

Kérem, hogy minden esetben írják rá a feladatlapra a **csapat nevét, az iskola nevét és címét** a feladatlapok könnyed azonosítása érdekében. Ha bármilyen kérdésük, észrevételük van, a fent megadott email-címen küldhetik el.

Az idei verseny felkészüléséhez a következő szakirodalmat ajánlom:

- Glatz Ferenc (szerk.): *A magyarok krónikája*. Helikon Könyvkiadó, Debrecen, 2006.
- Kovács László–Simon Attila: *A magyar nép története* (A 20. század, Az alapiskolák 9. osztálya és a nyolc éves gimnáziumok 4. osztálya számára). Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2000.
- Bertényi Iván–Gyapai Gábor: *Magyarország rövid története*. Maecenas könyvek, Budapest, 1999.
- Romsics Ignác (szerk.): *Magyarország a második világháborúban*. Kossuth Kiadó, 2011.
- Ungváry Krisztián: *Magyarország a második világháborúban*. Kossuth Kiadó, 2010.

A VILÁGHÁBORÚ KIROBBANÁSA

A FORDULÓ PONTSZÁMA: 45 PONT

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: I.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	

1. feladat: Keresztrejtvény (12 pont)

A keresztrejtvény két részből áll. Az első részben töltsétek ki a keresztrejtvényt a megadott meghatározások, fogalmak segítségével, majd válaszoljatok a megfejtéssel kapcsolatos kérdésekre!

1.																						
2.																						
3.																						
4.																						
5.																						
6.																						
7.																						
8.																						
9.																						
10.																						

- 1. Magyar miniszterelnök
- 2. Erdély katolikus püspöke volt
- 3. Ausztria megnevezése 1945-ig
- 4. Horthy Miklós könyve
- 5. Az erdélyi magyar baloldali erők vezetője, a Magyar Népi Szövetség megalapítója
- 6. A bukovinai székelyeket ebből a községből is kitelepítik 1941-ben Bácskába

- 7. A délvidéki magyarság egyik kistája
- 8. Karády Katalin első filmje
- 9. A magyar zenetörténet jelentős alakja
- 10. Egy betiltott magyar párt jelzője

Megfejtés
Magyarázat

2. feladat: Azt írja az újság...(7 pont)

Állapítsátok meg, hogy az egyes személyek tudomást szerezhettek-e a kor fontos eseményeiről! „Nem” választokat indokoljátok meg!

- a.) Olvashatott-e Babits Mihály az Anschlussról?
- b.) Olvashatott-e Bartók Béla József Attila halálhíreről?
- c.) Olvashatott-e Ady Endre a győri fegyverkezési program meghirdetéséről?
- d.) Értésülhetett-e az újságban Szent-Györgyi Albert Kárpátalja megszállásáról?
- e.) Olvashatott-e az újságban Juhász Gyula a főváros első riasztási és elsőtítési légvédelmi gyakorlatáról?

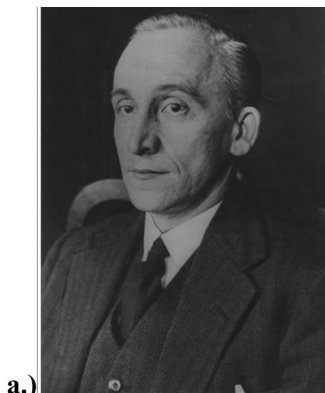
3. feladat: Válaszoljatok a következő kérdésekre! (10 pont)

- a.) Mi volt az „ügi”?
- b.) Melyik hadihajó kezdte lőni a Westernplatte-félsziget lengyel őrszáradát?
- c.) 1939-ben mely napokat nyilvánították „hústalan napoknak”?
- d.) Mennyi hófokban állapították meg 1940-ben a hivatalokban a maximális értéket?
- e.) Mi volt az ún. Jurcsek-féle rendszer?
- f.) Mikor vezették be a bányászokban a 8 órás munkaidőt?
- g.) Mi volt a „népkenyér”?
- h.) Mennyi dollárt helyezett letétbe Teleki Pál Pelényi János washingtoni követnél egy esetleges magyar emigrációs kormány céljaira?
- i.) Mennyi volt az átlagos fejadag a cukorra a városokban hetenként?
- j.) Mikor volt az első légiriadó Budapesten?

4. feladat: Helyszínek (8 pont)

Ebben a feladatban helyszíneket keresünk. A megadott állítások alapján azonosítsd őket.

- a) Itt rendezik meg a 34. Eucharisztikus Világkongresszust 1938-ban
 b) Ezt a várost bombázás érte 1941. június 26-án
 c) Itt írják alá a magyar–jugoszláv örökbarátsági szerződést
 d) Itt született Esterházy János
 e) Itt alakul meg az autonóm szlovák kormány
 f) Itt alakul meg a Volksbund, a magyarországi németek szervezete
 g) Ebben a városban írják alá a Molotov-Ribbentrop-paktumot
 h) Ebben a városban tanult az evangélikus gimnáziumban Bajcsy-Zsilinszky Endre

5. feladat: Képek: Kit vagy mit láttok a képen? (5 pont)

6. feladat: „Visszatérés”: Lakhelyedet az első bécsi döntés alapján visszacsatolják Magyarországhoz. Hogyan élted át ezeket az eseményeket, mit tapasztaltál? Élménybeszámolódat fél oldalon (A4-es oldal fele) ismertesd! (3 pont)

KATEDRA IRODALOMVERSENY

AZONOSÍTÓ SZÁM: 202004

ROVATVEZETŐ: TÓTH MÓNIKA, 93011 TOPOLNÍKY, CHLADNÁ 84, katedra.irodalom@gmail.com

Tisztelt Kollégák, kedves Versenyzők!

A Katedra folyóirat a 2019/2020-as tanévben ismét meghirdeti irodalomversenyét, mely a hagyományokhoz híven idén is két kategóriában zajlik. Az irodalomverseny nem titkolt célja az, hogy a tanulókat olvasásra ösztönözze, képzeletbeli utazásra hívja a fantázia birodalmába. Fontosnak tartjuk a szövegértő olvasás fejlesztést, az értelmező- kreatív befogadás elősegítését. A versenyre háromfős felső tagozatosokból álló – vagy nyolcosztályos gimnázium 1–4. évfolyamát látogató – csapatok jelentkezését várjuk: az **I. kategóriában** 5–6. osztályosok, a **II. kategóriában** 7–9.-esek versenyezhetnek.

Az **I. kategória** résztvevői idén **Nyulász Péter Helka** című sorozatának 1. részét, **A burok-völgy árnyait** dolgozzák fel. Az ifjúsági regény kiváló stílusban, a tanulók számára érthető, élvezetes nyelvezettel tárja elének a Balaton mítoszait. A regény a fantasy határát súrolva, kacagtató, humoros stílusban ismerteti meg velünk Helka hercegkisasszony történetét, s a tündérek, koboldok, varázslók lakta balatoni tájat.

A **II. kategóriások** **Gimesi Dóra–Jeli Viktória–Tasnádi István: Időfutár 1., A körző titka** című időutazó regé-

nyét olvassák. A kamaszproblémákkal tűzdelt történet igazi Google-ön alapuló krimi. Szereplői kisgimnazisták, témája az iskola, diákszerelmek, a Skype, a Facebook, az éjszakai titkos laptopozás. Cselekménye izgalmas, remek humorral fűszerezve.

A verseny idén is 4 levelezős fordulóból áll, melyet majd az országos döntő követ, ahova a két kategória legjobb csapatai kapnak meghívást. Egy iskolát több csapat is képviselhet, azonban a döntőn mindkét kategóriában felkészítőként csak egy-egy csapata mérkőzhet meg. A versenybe való benevezés feltételeként minden csapatnak **10 euró** benevezési díjat kell befizetnie, illetve az összes magyarversenybe kapcsolódó csapatnak iskolánként **15 euró** regisztrációs illetéket kell fizetnie. A nevezési és regisztrációs díj összegét a Katedra Alapítvány címére vagy számlájára kérjük befizetni.

Nadácia Katedra, Duna Palota/ Palác Duna, Galantská cesta 658/2F, I. posch., č.5, 92901 Dunajská Streda.

A számlaszám: 1014769018/1111, UNICREDIT BANK SLOVAKIA a.s., IBAN SK2111110000001014769018

A Katedra Irodalomverseny azonosítókódja (variabilný symbol): **202004**

A nevezési és regisztrációs díj, illetve az 1. forduló megoldásainak beküldési ideje: **2019. október 21.** A befizetett összeget igazoló szelvény másolatát vagy szkennelt verzióját, valamint a megoldásokat postai úton vagy elektronikus formában várom az alábbi címek valamelyikére:

katedra.irodalom@gmail.com

Tóth Mónika, 93011 Topolnányi, Chladná 84.

Kérem Önöket, hogy ne a Katedra címére postázzák a megoldásokat!

Minden feladlapra tüntessék fel a csapatnevet, a csapattagok nevét, osztályát és kategóriáját, a felkészítő pedagógus nevét és elérhetőségét, valamint az iskola adatait. A fejléc kitöltése minden egyes fordulónál kötelező, kérem, ne feledkezzenek meg róla. Email esetén a csatolt dokumentumot

(WORD) a csapat nevével és a forduló számával lássák el. A szkennelt feladlapokat csak akkor fogadjuk el, ha jól olvasható és átlátható.

A versennyel kapcsolatos kérdéseket, hozzászólásokat a megadott email címen vagy az alábbi telefonszámon várom tisztelettel: 0907111487.

A könyvek megvásárolhatóak, mind a két kiadó biztosított róla, hogy van elegendő példány raktáron. Akinek gondot okozna beszerezni, kérem, keressen, segítek!

Bízom benne, hogy a közös munkánk gyümölcsöző lesz, és sokan kedvet kapnak az olvasáshoz. A régi versenyzőkre számítok, az új versenyzőket pedig szeretettel várom. Kívánok izgalmas olvasmányélményeket!

Tóth Mónika

1. FORDULÓ – I. KATEGÓRIA

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2019. OKTÓBER 21.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 1.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: I.

Olvasandó mű: Nyulász Péter: Helka, A Burok-völgy árnyai (1-6. fejezet)

I. FELADAT: KI KICSODA? ISMERD MEG A SZEREPLŐKET!

Fejtsétek meg az adott anagrammákat! Minden egyes megfejtett szóhoz kapcsolj oda a hozzá tartozó személyt!

- a) SKÁAMRA- _____
- b) ÖCFSAZKSÁ- _____
- c) MHEOSPRTE- _____
- d) ÓFKOAPNSARCN- _____
- e) KKOODBLO- _____
- f) ZSÁVOLÓF- _____

II. FELADAT: BESZÉDES TÁRGYAK

Helka legendája a Balaton elfeledett mítoszait dolgozza fel. Kihez tartoznak az alábbi „varázslatos tárgyak”, állatok? Magyarázd meg, azt is hogy a regényben milyen jelentőséggel bírnak, s mi történt velük!

- a) -----
- b) -----
- c) -----
- d) -----
- e) -----

III. FELADAT: ESEMÉNYSORREND

Rakjátok sorba a regény eseményeit, majd a helyes sorrend alapján olvassátok össze a történések előtt szereplő betűkódokat! Ezekből egy olyan félmondatot olvashattok ki, amely a könyvben nagy jelentőséggel bír. Írjátok le, majd fejezzétek is be a mondatot! Ki mondta, kinek és miért?

ÉG	Furmint hátsójába alaposan belecspített egy holló.	EZŐ	Helka elveszíti nyakláncát, s vele együtt a varázserőjű medált is.
KÖV	Rozoga, ponyvás szekérféle dőcögött az erdő mélyén.	RLE	Helka és Csiperke a fáradságtól gyorsan elaludt Kamor házában.
NAZ	Nóniusz egy megsárgult térképet ad át Csiperkének és Helkának.	JEL	Kamor és a két kobold hazaindult az erdőből.
VID	Bakony varázslója találkozik vendégeivel.	REL	Helka hercegkisasszony összeesett.
ETK	Helka az erdőbe szökött.	IKO	A két fiatal megérkezik Szurdokvárba.
EBB	Megtudjuk, hogy az apród eredeti neve: Ciprián.	ONA	Hercegkisasszony és apródja elindulnak Kamorhoz, a Szurdokvárba.
EJÉ	Csiperke elárulja Helkának, hogy a lányt varázslat védi, s ezért sikerült neki oly gyorsan felébrednie.	ASÖ	Kamor megfejt, hogy a csillogó por nem más, mint tündércsillám.
ENM	Éjjel az erdőben Helka és Csiperke úgy érzi, hogy valami követi őket, és szuszog mögöttük.	NYÁ	Elsötétült az ég, majd varjak és hollók dobálni kezdtek valamit a palotára. Csillogó porfelhő szállt fel.
TÉ	Megtudjuk, hogy Kamor fia is belehabarodott Sióba.	TS	Kamor elárulja, hogy bosszúból Sióra szabadította a csúszómászókat, s azóta a fején hordja őket göndör fürtök helyett.
ZÉJ	Helka megtudja a titkot, hogy miért is becézték Hajnapír leányának.	GRÖ	A manók nagy takarításba, Kamor pedig főzésbe kezd.

- a) A betűkódokból összeolvasott félmondat: -----
 b) A mondat befejezése: -----
 c) Ki mondta és kinek? -----
 d) Miért hangozhatott el az alábbi mondat? -----

1. FORDULÓ – II. KATEGÓRIA

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2019. OKTÓBER 21.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 1.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: II.

Olvasandó mű:**Gimesi Dóra–Jeli Viktória–Tasnádi István: Időfutár 1. : A körző titka (1–7. fejezet)****I. FELADAT: KARAKTERES FIGURÁK**

A mű nagyon gazdag jellemzést kínál a szereplőkről, a tetteik és az események alapján bontakozik ki előttünk személyiségük. Az alábbiakban különböző állításokat találtok: írjátok melléjük, melyik szereplőre vonatkozathatóak. Figyelem: egy-egy szereplőről többféle kijelentést is közlünk!!!

- Erős fizikumú, robbanékony, gyenge tanulmányi előmenetelű fiú, barátai mindig számíthatnak rá: _____
- Fura alak, reszelős hanggal, régies beszédmóddal. Megszállottan keres egy régi körzőt: _____
- Jó lelkű, nagy svihák, akinek a nő a véré a szívják. Mindig más nője van, hol szőke, hol barna,hol vörös: _____
- Magas, nő, mindig túsarkú cipőbe jár, mottója: „Ez oktatási intézmény, nem képviseleti demokrácia”: _____
- Szőke lány, méregdrága ruhákban, barátnői királynőként bálványozzák, de műveltsége felettébb hiányos: _____

6. Két méter magas férfi, úgy brummog, mint egy medve, egész jó fejnek tartják: _____
7. Öblös férfinagú borostyás szekrény: _____
8. Szelíd, angyalkaszerű, pici nő: _____
9. Lelkes, lángoló, tette kész tanár, aki néha túlzásokba esik: _____
10. Szadista hüllő, de roppant hatékony tanár: _____

II. FELADAT: VALAMI KIMARADT

Keressétek meg a bal és jobb oszlop egymáshoz tartozó mondatait, majd röviden foglaljátok össze, mi történt az események kezdő és záró jelenete között.

1. Hanna, mint egy sértett királynő, bevonult a WC-be.	a. Majdnem letépte a Szabi fejét, úgy megindult, hogy még a padot is fel-döntötte.
2. A guberáló a kupacban keresgélt, s egy fémtárgyat húzott elő.	b. A két tanár úgy nézett farkasszemet a folyosón, mint két westernhős.
3. Tibi magyarórán hangosan felolvas a Toldiból.	c. Hanna kinyitotta az ajtót, és mintha mi sem történt volna, rámosolyodott anyura.
4. Tibi igyekezett úgy végrehajtani az utasításokat, hogy a méltóságát is megőrizze.	d. A földön egy vörös rongycsomó he-vert: a titokzatos zene-élő valami.
5. Az infotanárra szokásához híven mélyen aludt a tanári asztalnál.	e. Hanna leült Tibi mellé a menzán, s megkéri, hogy kísérje el egy titkos helyre.

Az összetartozó mondatok és magyarázataik:

1.
Mi történt közben?
2.
Mi történt közben?
3.
Mi történt közben?
4.
Mi történt közben?
5.
Mi történt közben?

III. FELADAT: KI MONDTA KINEK ÉS MIÉRT? (Fejtsd ki részletesen az álláspontodat!)

- a. „Na, hát itt vagy vége, te szökevény...hogya a rosseb egyen meg!” _____
- b. „Van nálad valami, ami nem a tiéd?” _____
- c. „Úgy nézek én ki, mint a vöröskereszt?” _____
- d. „Edit...Tibor az én osztályomba jár, úgyhogy bízd rám!” _____
- e. „Ne vegye bizalmatlanságnak, kisasszonyka, megkaphatnám a ...kmm...körzöt?” _____
- f. „Kifelé a órámról! Hagyja el a termet, és lépjen ki a csetből!” _____
- g. „Azt hiszem, nekem még nem volt egyetlen normális barátom sem Szeged előtt. Illetve előttem!” _____
- gy. „Kit néznek leprásnak meg bubópestisesnek! Jól beolvasok nekik!” _____
- i. „Muszáj megígéred, hogy mindenről beszámolsz! Minden részletet tudnom kell!” _____
- j. „A vizeletmintát a laborablakba tegyétek!” _____

Izgalmas feladatmegoldást, kellemes szórakozást!

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

AZONOSÍTÓ: 2020009

ROVATVEZETŐ: TÓTH KATALIN, ŠKOLSKÁ 120, 951 78 KOLÍŇANY, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

Tisztelt Kollégák, kedves Versenyzők!

Nagy szeretettel várom jelentkezésüket a 2019/2020-as tanévben is megrendezésre kerülő Péntes István Anyanyelvi Vetélkedőbe, amely vetélkedő a szavak, szókapcsolatok jelentésével és szerkezetével való játékot, valamint a frazémák és az általános ismeretek bővítését helyezi az előtérbe. A vetélkedő némi felfedező vágyat is feltételez, ahogy azt Karinthy a nyelvi játékok kapcsán megfogalmazza: „*Én bevallom, hogy én minden szót, ami eszméletembe kerül, mielőtt felhasználnám, előbb megszagolom, feldobom, leejtem, kifordítom - játszom vele, mint macska az egérrel (...). Én, ha egy angol regényben tizenegy borostyánfésűről van szó, pillanatig se felejttem el, hogy ezt magyarul kell olvasni, így: „eleven embercomb”. És „harisnya”, ez a szó mindig feltételes marad nekem. Ha risnya - de nem ris. Mert nekem a szó, azonkívül, amit jelent, érzéki gyönyörűség is, külön, önálló életű zengése nyelvnek, száznak, fogynak, toroknak*” (Karinthy Frigyes: 100 új humoresztk).

A négy levelezős fordulóból és döntőből álló versenybe a felső tagozatos és a nyolcosztályos gimnázium 1–4. osztályát látogató tanulók jelentkezhetnek, csapatonként három tanulóval. Az országos döntőbe az egyes fordulókban a legtöbb pontszámot elért csapatok kapnak meghívást. Mivel a Szlovák Oktatásiügyi Minisztérium által támogatott és elismert vetélkedőről van szó, ezért a döntőben az első 10 helyezett csapat versenyzői a középiskolába való jelentkezésükkor plusz felvételi pontokat kapnak. A versenybe iskolánként több csapat is benevezhet, ám a döntőre egy felkészítő tanár egy csapatot hozhat. A levelezős verseny fordulókban három feladatsor szerepel, de ugyanannyira fontos a jutalomponos feladatok megoldása is. Kérem, az áttekinthetőség kedvéért e megoldásokat sorolják betűrendbe (javasolt az Excel táblázat). Szakirodalomként ajánlom Péntes István: Anyanyelvi kavalkád c. könyvét és a frazeológiai szótárak bármelyikét.

A nevezési díj csapatonként 10 €, valamint az összes magyarversenybe bekapcsolódó csapatnak 15 € regisztrációs illetéket kell fizetnie iskolánként (lásd: **Útmutató a Katedra Versenyekhez**). Kérjük, hogy a nevezési díj és a regisztrációs

díj összegét a Katedra Alapítvány címére vagy számlájára fizessék be (az azonosítókód feltüntetésével!):

- postai csekken a Katedra Alapítvány címére:
Nadácia Katedra, Duna Palota/Palác Duna
Galantská cesta 658/2F, I. posch., č. 5
929 01 Dunajská Streda

- alapítvány számlaszáma: 1014769018/1111, Unicredit Banka, IBAN SK211111000001014769018

A Péntes István Anyanyelvi Vetélkedő azonosítókódja (variabilný symbol): **2020009**

A nevezési és regisztrációs díj, illetve az 1. forduló feladatainak beküldési határideje: 2019. október 21.

A befizetett összeget igazoló szelvény másolatát vagy szkennelt verzióját, valamint a megoldásokat postai úton vagy elektronikus formában várom az alábbi címek valamelyikére: **katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com**
Tóth Katalin, Školská 120, 951 78 Kolíňany

Minden feladatlagra tüntessék fel: **a csapat nevét, a csapattagok nevét, osztályát és a kategóriát, a felkészítő pedagógus nevét és elérhetőségét (telefon, saját e-mail-cím), az iskola nevét és címét, a forduló sorszámát.** A fejléc kitöltése minden egyes fordulónál kötelező, kérem, ne feledkezzenek meg róla. E-mail esetén a **csatolt dokumentumot (Word, Excel) a csapat nevével és a forduló számával** lássák el. A szkennelt feladatlapokat csak akkor fogadom el, ha jól olvasható, világosan áttekinthető.

A versennyel és a szervezéssel kapcsolatos kérdéseket a megadott e-mail címen vagy az alábbi telefonszámon fogadom: 0944386863. Jókora játékkedvet és örömteljes ötletelést kívánok!

Tóth Katalin

1. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2019. OKTÓBER 21.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 1.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

I. SZINONIMÁK EGY HANGZÓRA

Az első feladatban olyan szavakat kell keresnetek, amelyek a megadott kifejezések szinonimái, ugyanakkor csak egyféle magánhangzót tartalmaznak. A hosszú és rövid hangzók nem keverhetők és cserélhetők fel, nem lehetnek egy szótagból álló szavak. Némely szónál több megoldás is lehetséges, ezekben az esetekben minden szinonimát írjatok le.

Az első tíz szónál megadtam, milyen hangzót keressetek, a következő ötnél (11–15.) nektek kell rájönni, milyen hangzóval lehet megalkotni a rokon értelmű szót. Esetenként itt szintén több megoldást várok, különböző magánhangzók választhatók.

MINTA: dekorál – í: *díszít*

KATEDRA-VERSENYEK

1. porció	- a:	6. színes	- a:
2. aggály	- é:	7. szalad	- o:
3. állandó	- ö:	8. fukar	- i:
4. áhít	- e:	9. szakember	- e:
5. nyugtalanít	- a:	10. piszmog	- ö:

Tetszőleges magánhangzó

MINTA: dromedár: a választott hangzó: - e: *teve*

11. szarv:	14. ajánlat:
12. betegség:	15. hurrikán:
13. ágy:		

II. MONDÁSCIFRÁZÓ

Az alábbiakban egy-egy frazémát olvashattok. A feladatokat az, hogy a mássalhangzók megtartásával és új magánhangzók behelyettesítésével új mondatokat alkossatok. Magánhangzót akárhányat és akárhova beszúrhattok, a mássalhangzók sorrendje azonban ne változzon! A kettőshangzókat szétválaszthatjátok, pl. sz: s-z. Az új értelmes mondatnak nem kell tartalmában hasonlítania az eredeti állandósult szókapcsolathoz, tehát teljesen eltérő jelentésű megoldások is lehetnek. Archaizmusokat és szleng kifejezéseket használhattok. Egy frazémához legalább 2 megoldást írtok! Jutalompontos feladatként egy tetszőlegesen választott frazémához írhattok több megoldást is. A kiválasztott frazémát húzzátok alá!

MINTA: Egyik fülén be, a másikon ki. - A mássalhangzók: gy k f l n b m s k n k

A megoldások: 1. *Egy ekefélén Bem esik neki.* 2. *Egy kefe lőn be má soknak.*

1. Nevet, mint a fakutya.
2. Madarat lehet vele fogatni.
3. Rossz szomszédság török átok.
4. Fogához veri a garast.
5. Éhes disznó makkkal álmodik.
6. Ha harmatos Barnabás, száraz lesz az aratás.
7. Eső után köpönyeg.
8. Kevés vagy, mint hóemberben a vérkeringés.
9. Nem enged a negyvennyolcból.
10. Tele van méreggel, mint az alma féreggel.

A fenti frazémák között találhattok szólást, szóláshasonlatot és közmondást. Csoportosítsátok őket! Elegendő, ha a frazéma sorszámát írtok le, de egyértelmű legyen a jelölés!

Szólás:

Közmondás:

Szóláshasonlat:

III. KERESZTREJTVÉNY ESZPERENTÉN

E forduló utolsó feladatában a meghatározások eszperente nyelven készültek (kezdetekben az eszperente az e és é magánhangzót is tartalmazta, ennek jegyében íródott a rejtvény). A csillaggal jelölteknel a megoldások is eszperenték, a többi megoldás nem az. A kétjegyű mássalhangzók egy négyzetbe kerüljenek.

VÍZSZINTES:

1. nép*
6. keleten egy megye fele neve
7. szer, mely eszet vesz (és dependens lesz)
8. jegyzetel
10. *bele* fele*
12. csepp eb
13. gerle

FÜGGŐLEGES:

1. mez, mely lent testet fed
2. sebes csermely neve (beceneves Fede – meccsek nyertese – eredetének helyén)
3. keleten egy ferdeszemes neves egyed neve fele; egyenérték eszméért kényszerített népe felett
4. zeng
5. heves érzést érzékeltet*
9. helyesebb*
10. lengyel nemes, mely e nemzet mellett felkelésben jeleskedett
11. e^l hangjegy felett, hetes jegyhez lejjebb
12. kegyetlen tett/ mértékegység

1	2	3	4	5	
6					
7					9
8				10	
		12	11		
13					

Kellemes, felejtethetlen perceket! ☺

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: HERDICS KALOCSÁNYI MÓNIKA, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2020005

Kedves Gyerekek és Pedagógusok!

Az új tanév újabb ismereteket, élményeket és kalandokat tartogat mindannyiunk számára. Bízom benne, hogy kellőképp kipihentétek magatokat és felkészültetek az új iskolaév kihívásaira. Ha szeretsz olvasni, van benned egy kis versenyszellem és van kedved szórakozni, akkor szeretettel hívlak meg az idei alsó tagozatosok számára meghirdetett levelezős versenybe. A tavalyi tanévhez hasonlóan, a verseny idén is 4 fordulóból fog állni. Az idei tanévben Berg Judit: *Lengemese* I. Tavasz a Nádtengeren című művével fogunk foglalkozni. Az első fordulóra a 9-33. oldalig (fejezetek: *Mesék a Nádtengerből*; 1. Viharsárkány, 2. Felderítés, 3. Békaderbi) kérném elolvasni a könyvet. A választott könyv sajnos online felületeken nem elérhető, de bízom benne, hogy ez senkinek nem okoz majd gondot, hiszen ahogy a mondás is szól: „Valahányszor kinyitasz egy könyvet és elolvasod, egy fa elmosolyodik tudván, hogy van élet a halál után.” Levelezős versenyünk az előző évekhez hasonlóan a megszokott formában zajlik: havonta 4 feladat megoldására kérek minden kis csapatot, melyek háromtagúak, és 3-4. osztályos tanulók alkotják őket. A csapatnevek választása teljes mértékben individuális. Az elkészített megoldásokat az előre megadott határidők betartásával várom postai vagy elektronikus formában. A négy levelezős fordulót idén is országos döntő

zárja, ahová a legtöbb pontszámot elért csapatok kapnak meghívást. A Katedra-versenyek szabályzata értelmében a levelezős fordulók minden felkészítő több csapattal is dolgozhat, ám a döntőn felkészítőként csak egy csapat vehet részt. A havonta megjelenő feladatok megoldásait megadott időpontig postázzák postai, ill. elektronikus úton a következő címek valamelyikére: katedra.also.tagozat@gmail.com, Herdics Kalocsányi Mónika, 93201, Velky Meder, Sidl. M. Corvina 1996/42.

A versenybe való nevezéshez 10 euró illeték befizetése szükséges csapatonként, a pedagógus részére pedig 15 euró regisztrációs díj, melynek fejében a Katedra folyóiratot kézhez kapja az idei tanévben. Ezeket az összegeket a Katedra Alapítvány alábbi címére vagy számlájára kérjük befizetni: Nadácia Katedra, Palác Duna Palota, Galantská cesta 658/2F, 92101 Dunajská Streda
Számlasszám:1014769018/1111 Unicredit Bank Slovakia a.s.,
IBAN SK2111110000001014769018

A Katedra Alsó Tagozatos Verseny azonosítókódja (variabilný symbol): 2020005

A versennyel kapcsolatos kérdéseket, hozzászólásokat a megadott e-mail címen fogadom. Sikeres felkészülést és jó szórakozást kívánok!

Mgr. Herdics Kalocsányi Mónika, versenyszervező

1. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2019. OKTÓBER 21.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
		1.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

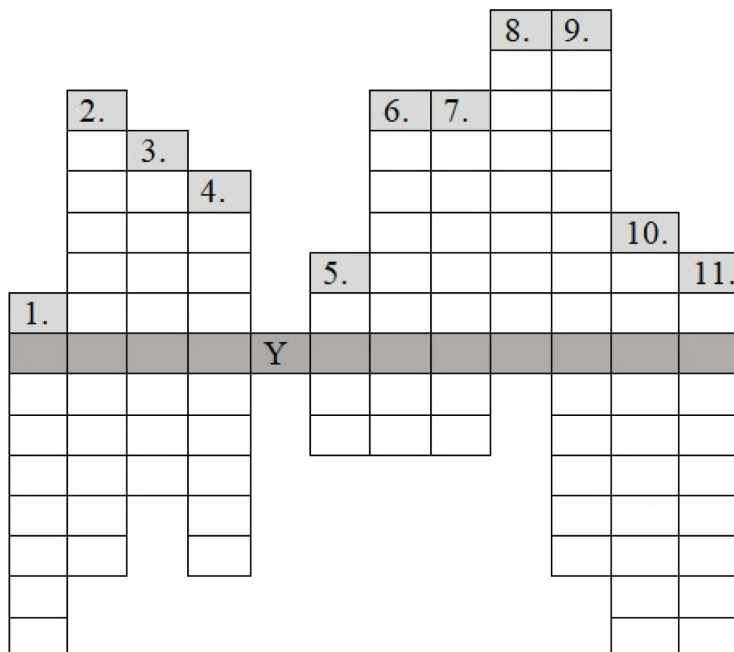
Kedves Gyerekek!

Az első forduló feladatain keresztül megismerkedhetünk mesénk főhősével, néhány szereplővel és a Nádtengerben történő kicsit sem megszokott eseményekkel. Ahogy már a fentiekben említettem, az első fordulóra a 9-33. oldalig (fejezetek: Mesék a Nádtengerből; 1. Viharsárkány, 2. Felderítés, 3. Békaderbi) kérem elolvasni a könyvet. Kívánok jó szórakozást, kitartást, sok szerencsét és örömteli pillanatot a feladatok megoldásához!

I. FELADAT: KERESZTREJTVÉNY

A meghatározásoknak megfelelően oldjátok meg a keresztrejtvényt, majd válaszoljatok a hozzátartozó kérdésekre! A megfejtést a sötét mezőkben találjátok. A kétjegyű mássalhangzók külön mezőkbe íródnak.

1. Mit kötnek a szurkolók a békaderbin?
2. Minek nem nevezhetőek a lengék?
3. Rence Ervin a lengé őrség ... (mije?)
4. A Locsogó-tó partján hullámzik.
5. A lengék színe.
6. Kik a lengék ellenségei?
7. A hely, ahol a lengék biztonságban élnek.
8. A kecskebékák acélos lábizmú büszkesége.
9. Itt nevelkednek az ebihalak.
10. A lengegyerekek kedvenc csemegéje (pattogatva).
11. A lengék akkorák, mint a pitypang ... (mije?)

Megfejtés:

Ki ő?

Hogy hívják két barátját?
.....
.....

Milyen tetteivel haragította magára Rence Ervint?

Mi kell ahhoz, hogy őrzövé avassák?

Jutalomponos feladat:

Nézzetek utána az interneten, könyvtárban, hogy a lengéken kívül milyen élőlények élnek még a nádasban. Néhány állatkával könyvünkben is találkozhattok, de igazán akkor gyűjthettek jutalompontokat, ha olyan állatokat sikerül gyűjtenetek, akik a mesénkben nem szerepelnek.

II. FELADAT: MELYIK SZÓRA GONDOLTAM?

A következő feladatban a könyv első fejezetével dolgozzatok (1. Viharsárkány). Szavakat, szókapcsolatokat gyűjtöttem nektek egy-egy sorba és rá kell jönnötök, hogy a felsorolt kifejezések alapján, kire vagy mire gondoltam. Ha mind az 5 általam kigondolt szót megtaláltátok, akkor készítsetek velük egy ötujjas (öt mondatból álló) vázlatot. Minden kapott szóból varázsoljatok egy mondatot, s így megkapjátok a fejezet rövid vázlatát.

1. csillogó szemű, zabolátlan, zöld fürtök -> _____ (ki ő?)
2. készülődött, az ég elsötétült, vad szél süvített -> _____ (mi?)
3. fakulcs, üres óráiban építette, elrejtve -> _____ (mi az?)
4. ereszkedés, part menti fűzfa, függőcinege-fészek, nyekkenés, nádszálak tompították -> _____ (mi következett be?)
5. örök, szabályok, fejmosás, kiabálás -> _____ (ki?)

Készítsetek vázlatot!

.....

.....

.....

.....

.....

III. FELADAT: IGAZ VAGY HAMIS? FELDERÍTÉS

A következő feladat megoldásához a 2. fejezet (2. Felderítés) figyelmes elolvasása szükséges. Ebben a fejezetben sok új információt kapunk Vilkóról, a lengékről és a harácsokról. Döntsétek el, hogy az alábbi állítások közül melyek igazak. Ha ügyesen dolgoztok, akkor a jó válaszok mellett találjátok a helyes kódokat, melyek a feladat másik részéhez szükségesek. A kódok megfejtésével egy mondatot kaptok.

- (1A) Vilkó régi álma, hogy gyalogos hírvivő legyen.
(4C) Vilkó régi álma, hogy őrzővé váljon.
(3A) Vilkó legfőbb feladata észrevenni a Nádtengert fenyegető veszedelmet.
- (3B) A lengegyerekek és Vilkó legjobban az örök buzogányát irigylik.
(1D) A lengegyerekeket és Vilkót leginkább a repkedés izgatta.
(2B) A lengegyerekek a buzogányt és íjat, Vilkó pedig a repülést várta a legjobban.
- (2A) A harácsok méretükben különböznek a lengéktől.
(3A) A harácsok kizárólag méretükben hasonlítanak a lengékre.
(3B) A harácsok csak színükben különböztek a lengéktől.
- Ha a harácsok csónakba ültek, úgy néztek ki, mintha...
(1D) egy láda nagyszemű eper himbálózna a vízen.
(1B) egy láda nagyszemű cseresznye himbálózna a vízen.
(4D) egy láda nagyszemű meggy himbálózna a vízen.
- Mikor a lengék nádirigóháton cirkálva ellenőrizték a Harácstanya építését, a harácsok ...
(2D) kissé dühösen, mégis békésen integettek öklükkel.
(4B) képe még jobban elvörösödött, kavicsvetőikkel sortűzet zúdítottak rájuk.
(1B) öklüket rázva kiabáltak.
- Lengevárban esténként ... szólt az esti mese
(4A) a lengék hősi cselekedeteiről
(1A) a lengék és harácsok régi csatáiról
(3B) a lengék őrzővé válásáról
- Vilkó titokban rég elhatározta, hogy ...
(4A) szembeszáll a harácsokkal.
(2C) a viharsárkánnyal deríti fel Harácstanyát.
(1B) megszegi a lengék legfőbb törvényeit.
- Vilkó szerint kisebb bűn a lengék szemében, ha ...
(3D) csónakon vág neki az útnak.
(4D) nádirigóháton indul felderítésre.
(3C) nem egyedül merészkedik a Harácstanya közelébe.
- A harácsok szemmel láthatóan ...
(1A) örültek Vilkónak.
(1C) nem voltak túlságosan jó építőmesterek.
(4A) nem voltak túl barátságosak.

	A	B	C	D
1	TÉS	RÉ	DULT	DE
2	LE	KÓ	RE	RI
3	FEL	SZE	KO	IN
4	KOR	RÍ	VIL	SZÁLL

Megfejtett mondat:

Válaszolatok röviden a mondathoz tartozó kérdésekre!

Miért?

Hová?

Mivel?

Mit látott?

Mit szegett meg?

Milyen büntetést kapott?

IV. FELADAT: BÉKADERBI

Fütyös Vilkó egyik álma, hogy részt vesz majd a békaderbin. Ha az álma beteljesülne és két barátja, Mocsári Miki és Gyékényes Geri társaságában megküzdenének Perje Csongorral az első címért, hányféleképpen alakulhatna a mezőny? Négy versenyző négy különböző helyezést érhet el. Próbáljátok leírni az összes lehetőséget, majd számoljátok meg az eseteket. Dolgozzatok külön lapra, majd mellékeljétek a többi feladathoz. Segítségül elkezdtem nektek egy táblázatot, folytassátok!

	1. hely	2. hely	3. hely	4. hely
1. eset:	Fütyös Vilkó	Mocsári Miki	Gyékényes Geri	Perje Csongor
2. eset:	FV	MM	PCs	GyG
3. eset:	FV			

Számoljátok meg, majd írjátok a vonalra az esetek számát: _____

Mennyiben változna az esetek száma, ha Perje Csongort senki nem tudná legyőzni, így mindig ő lenne az első, és Vilkó nem lehetne az utolsó? _____

Jó szórakozást kívánok!

